

Αθήνα, 23 Μαΐου 2026

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Αίτημα πλήρους απαλλαγής από φαρμακευτική επιβάρυνση ατόμων με βαριά μορφή Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος και υψηλό ποσοστό αναπηρίας»

Ο **Ανεξάρτητος Βουλευτής Γιώργος Μανούσος** καταθέτει ως Αναφορά την από 22/05/2026 επιστολή του Συλλόγου Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών «Εθελοντούμε», η οποία συνοψίζεται και στηρίζεται από σειρά συλλόγων, φορέων και οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της αναπηρίας και της υποστήριξης ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ).

Στην επιστολή επισημαίνεται ότι, παρά την τυπική πρόβλεψη μηδενικής συμμετοχής (0%) για συγκεκριμένες κατηγορίες ασφαλισμένων, οικογένειες ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού και ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% εξακολουθούν να επιβαρύνονται οικονομικά με σημαντικά ποσά λόγω της διαφοράς ασφαλιστικής και λιανικής τιμής των χορηγούμενων φαρμάκων.

Οι φορείς υπογραμμίζουν ότι:

- η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος συνιστά χρόνια, δια βίου και μη αναστρέψιμη νευροαναπτυξιακή διαταραχή,
- οι οικογένειες ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού επιβαρύνονται ήδη υπέρμετρα με δαπάνες θεραπειών, ειδικής αγωγής, φροντίδας και υποστηρικτικών υπηρεσιών,
- ενώ η υφιστάμενη κατάσταση δημιουργεί συνθήκες ουσιαστικής ανισότητας και περιορισμένης πρόσβασης στην αναγκαία φαρμακευτική αγωγή.

Με βάση τα παραπάνω, οι φορείς ζητούν:

1. Την επανεξέταση του ισχύοντος καθεστώτος φαρμακευτικής συμμετοχής για άτομα με ΔΑΦ και υψηλό ποσοστό αναπηρίας.
2. Την πλήρη απαλλαγή όχι μόνο από τη θεσμοθετημένη συμμετοχή αλλά και από τη διαφορά ασφαλιστικής – λιανικής τιμής.
3. Την ένταξη των ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού στις κατηγορίες χρονίως πασχόντων που απολαμβάνουν πλήρους φαρμακευτικής κάλυψης.
4. Την έκδοση σχετικής ερμηνευτικής εγκυκλίου ή νομοθετικής ρύθμισης για την αποκατάσταση της υφιστάμενης ανισότητας.
5. Παρακαλείται ο κ. Υπουργός να εξετάσει με τη δέουσα ευαισθησία τα αιτήματα των ανωτέρω φορέων και να ενημερώσει τη Βουλή για τις προθέσεις και τις ενέργειες του Υπουργείου επί του ζητήματος.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Γεώργιος Μανούσος
Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών

Σύλλογος Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών

Σύλλογος Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών

«Εθελοντούμε»

Αρ. Πρωτοκόλλου: 15465/26

Τηλ. [REDACTED]

Αθήνα 22 Μαΐου 26

Προς: Υπουργείο Υγείας

Κοινοποίηση:

- ΕΟΠΥΥ – Διεύθυνση Φαρμάκου
- ΕΟΠΥΥ – Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού

Θέμα: Αίτημα νομοθετικής και κανονιστικής παρέμβασης για πλήρη απαλλαγή από φαρμακευτική συμμετοχή ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και υψηλό ποσοστό αναπηρίας

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ

Αξιότιμοι κύριοι / κυρίες,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας σοβαρό ζήτημα εφαρμογής της ισχύουσας φαρμακευτικής νομοθεσίας, το οποίο αφορά άμεσα άτομα με βαριά μορφή Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας άνω του 80%, καθώς και τις οικογένειές τους.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΟΠΥΥ και της Διεύθυνσης Φαρμάκου του Υπουργείου Υγείας, η μηδενική συμμετοχή στη φαρμακευτική αγωγή δεν συνδέεται με το ποσοστό αναπηρίας, αλλά αποκλειστικά με συγκεκριμένες κατηγορίες παθήσεων που προβλέπονται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και ειδικότερα:

- την ΚΥΑ ΕΑΛΕ/Γ.Π.οικ.79647/17-10-2018 (ΦΕΚ Β' 4698/19-10-2018),
- το ΦΕΚ Β' 2883/2012 και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του,
- το ΦΕΚ Β' 1561/21-06-2013,
- το ΦΕΚ Β' 43/15-01-2013,
- καθώς και τις διατάξεις του ν. 4549/2018 και του ν. 4368/2016.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 10186/2024 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1126/16-02-2024), προβλέπεται ανώτατο όριο επιβάρυνσης από διαφορά ασφαλιστικής – λιανικής τιμής ύψους 20 ευρώ ανά μοναδιαίο σκεύασμα και 3 ευρώ για γενόσημα φάρμακα.

Ωστόσο, παρά την ύπαρξη τυπικά μηδενικής συμμετοχής (0%) σε πολλές συνταγές, οι ασθενείς συνεχίζουν να επιβαρύνονται ουσιαστικά μέσω της διαφοράς

ασφαλιστικής και λιανικής τιμής, γεγονός που στην πράξη αναιρεί τον χαρακτήρα της πλήρους απαλλαγής.

Ενδεικτικά:

- Για το φαρμακευτικό σκεύασμα ABILIFY (δραστική ουσία: αριπιπραζόλη), η οικονομική επιβάρυνση ασφαλισμένου αυξήθηκε από 25,63 € (Φεβρουάριος 2026) σε περίπου 41 € (Απρίλιος 2026), παρά τη διατήρηση μηδενικής θεσμοθετημένης συμμετοχής.
- Σε άλλες περιπτώσεις ασφαλισμένων παρατηρείται μηνιαία επιβάρυνση που υπερβαίνει τα 60 €.

Το πρόβλημα αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα δεδομένου ότι:

1. Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος συνιστά χρόνια, δια βίου και μη ιάσιμη νευροαναπτυξιακή διαταραχή .
2. Ο αυτισμός περιλαμβάνεται στις παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια αναπηρίας καθορίζεται επ' αόριστον, δυνάμει της απόφασης του Υπουργείου Εργασίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 3846/2010.
3. Παρά την ανωτέρω αναγνώριση της μόνιμης και σοβαρής φύσης της πάθησης, δεν προβλέπεται αντίστοιχη πλήρους φαρμακευτική κάλυψη, σε αντίθεση με άλλες βαριές και χρόνιες παθήσεις.
4. Τα φάρμακα που χορηγούνται σε άτομα με βαριά μορφή αυτισμού (ενδεικτικά αριπιπραζόλη, ρισπεριδόνη κ.ά.) δεν αποτελούν προαιρετική θεραπεία αλλά αναγκαία ιατρική παρέμβαση για τη διαχείριση σοβαρών συμπτωμάτων, όπως επιθετικότητα, αυτοτραυματισμοί, ψυχωσικάστοιχεία, σοβαρή διέγερση και διαταραχές συμπεριφοράς.
5. Οι οικογένειες ατόμων με βαριά αναπηρία επιβαρύνονται ήδη υπέρμετρα με δαπάνες θεραπειών, ειδικής αγωγής, φροντίδας, υποστηρικτικών δομών και συνοδών, γεγονός που καθιστά την πρόσθετη φαρμακευτική επιβάρυνση δυσανάλογη και κοινωνικά άδικη.

Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρούμε ότι δημιουργείται ζήτημα ουσιαστικής άνισης μεταχείρισης εις βάρος ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού, ιδίως σε περιπτώσεις πιστοποιημένης αναπηρίας άνω του 80%, καθώς δεν διασφαλίζεται ισότιμη πρόσβαση στην αναγκαία φαρμακευτική αγωγή.

Για τους λόγους αυτούς αιτούμαστε:

1. Την άμεση επανεξέταση του ισχύοντος καθεστώτος φαρμακευτικής συμμετοχής για άτομα με ΔΑΦ και υψηλό ποσοστό αναπηρίας.
2. Τη νομοθετική ή κανονιστική πρόβλεψη πλήρους απαλλαγής όχι μόνο από τη θεσμοθετημένη συμμετοχή αλλά και από τη διαφορά ασφαλιστικής – λιανικής τιμής για τα φάρμακα που χορηγούνται για τη διαχείριση συμπτωμάτων της ΔΑΦ.
3. Την ένταξη των ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού στις κατηγορίες χρονίως πασχόντων που απολαμβάνουν πλήρους φαρμακευτικής κάλυψης.
4. Την έκδοση ειδικής ερμηνευτικής εγκυκλίου ή σχετικής νομοθετικής ρύθμισης προς αποκατάσταση της υφιστάμενης ανισότητας.

5. Την εξέταση δυνατότητας αποζημίωσης φαρμάκων που χορηγούνται εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων μέσω απλοποιημένης διαδικασίας προέγκρισης, όπου αυτό απαιτείται για ασθενείς με ΔΑΦ.

Η προστασία της υγείας και της αξιοπρεπούς διαβίωσης των ατόμων με βαριά αναπηρία αποτελεί συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 25 του Συντάγματος, καθώς και με τις αρχές της ισότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας και την ενημέρωσή μας σχετικά με τις δυνατότητες θεσμικής και νομοθετικής αντιμετώπισης του ζητήματος.

Ο Σύλλογος Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών «Εθελοντούμε» παραμένει στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία ή υποστήριξη, με κοινό στόχο την έγκαιρη και ισότιμη εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία.

Οι παρακάτω φορείς συνυπογράφουν και στηρίζουν το παρόν αίτημα :

- ΑΜΚΕ «Αβαλη»
- Μέρμηνα Ατόμων με Αυτισμό – Μ.Α.μ.Α. (Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων Ατόμων στο Φάσμα του Αυτισμού Βέροια)
- Πανελλήνιος Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό και Ειδικές Ανάγκες «Η Αγία Σκέπη»
- Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό και Παρεμφερείς Αναπηρίες Βορείου Τομέα Αθηνών «Φάσμα Αγάπης»
- Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Αυτιστικών Ατόμων «Ανθιζω»
- Σύλλογος Οικογενειών, Φίλων και Ατόμων στο Φάσμα του Αυτισμού «ΣΟΜΣΙΤΥΑ»
- Σωματείο «Κραυγή ΑμεΑ»
- Parenting NGO
- ΑΜΚΕ «Ποσειδωνία – Δράσεις για Ευάλωτες Ομάδες»
- ΑΜΚΕ «Ο Κόσμος του Πάρη»
- Ινστιτούτο Καταναλωτών INKA12

Με εκτίμηση,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών «Εθελοντούμε»